

V příštím programu

Bohumil Matějovský

Svého osobního robota Pexu zdokonalil během těch let na skutečného zabijáka.

To mu přinášelo zisky především na utajených zápasech, v nichž si roboti drtili a lámali své ocelové klouby.

Nejinak tomu bylo i dnes.

Robot Pexa měl v souboji se svým protivníkem od začátku navrch. Jeho program umožňoval rychlejší postřeh a dokázal pružněji volit vhodný způsob útoku.

Arénou, která měla zůstat ušetřena pozornosti úřadů, se ozývaly skřípavé zvuky o sebe se třoucích kovových částí bojujících robotů.

„Zabij! Zabij! Zabij!“ křikl třikrát za sebou muž.

Byl to nacvičený signál, jak dát Pexovi povel k závěrečnému a rozhodujícímu útoku.

Vyšlo to.

Pexa skolil soupeře jedinou ranou do hrudního plátu. Protivník ztratil orientaci a vzápětí mu selhal obvod stability. Začal se uprostřed arény motat na všech čtyřech dokolečka a nakonec znehybněl.

„Zabij, zabij, zabij,“ zavrčel robot Pexa a pak, jak mu to program nařizoval, zvedl vítězně své ocelové ruce nad hlavu a otočil se ke svému pánovi.

Výborně, pomyslel si spokojeně jeho majitel.

Méně spokojenosti v něm však vyvolávala představa, že bude muset svého robota brzy poslat na pravidelnou kontrolu a vymazání programu.

Po tom všem, co jsem ho naučil... a kolik peněz jsem už díky tomu vydělal, pomyslel si.

A teď aby začal robota učit všechno znovu od začátku.

Na úplně jiném místě měl jiný muž docela jiného robota, ale podobné starosti.

To, že bude muset nechat zrušit program svého osobního robota Benyho, byla nezvratná věc. V tomhle neznal Úřad pro kontrolu robotů slitování.

Každý člověk si totiž časem vybudoval se svým robotem nějaký vztah. Robot se tak po tolika letech stával opravdovým členem rodiny.

Beny znal nálady svého pána Davida. David s ním mohl vést rozhovory téměř jako se skutečným člověkem.

Teď tomu měl být konec. Úřad pro kontrolu robotů byl v téhle otázce neoblomný. Bylo dokázáno, že po deseti letech své existence mohl každý robot představovat pro člověka určité nebezpečí. Nebezpečí, spočívající v jeho přirozeném vývoji. Po deseti letech byl schopen i základních lidských emocí a také se objevily případy, kdy robot dokázal sám sebe přeprogramovat.

Proto se po této desetileté lhůtě musel program každého robota ukončit a byl mu aplikován nový.

Výjimky nebyly možné.

Jenže ukončení programu bylo pro robota totéž, co smrt pro člověka.

Věděl to David, věděl to i Beny.

Tak nadešel poslední týden, kdy Beny mohl trávit svou existenci v přítomnosti svého pána a jeho rodiny.

„Pane,“ zeptal se Beny. „Je pravdou, že Boha nazýváte Bohem proto, že stvořil člověka?“

„Říká se to,“ přikývl David. „Hodně lidí tomu věří.“

„Pane... a znamená to tedy, že když jste vy, lidé, stvořili nás, roboty, jste tedy našimi Bohy vy?“

David se zarazil.

Roboti skutečně dokázali v rámci svého programu a při každodenním nabývání nových znalostí posouvat hranici umělé inteligence do nebývalých rozměrů.

„Nejsme Bozi. Jsme vašimi pány,“ řekl David nakonec.

„A pane... s tím vymazáním mého programu... s tou kontrolou, na kterou mne musíte vzít...“

„Ano?“

„Nechtěl bych zapomenout na všechno, co jste mne naučil, pane. Znamená to, že až mi vymažou program... nebudu si těch uplynulých deset let, po které jsem vám sloužil, vůbec pamatovat?“

„Nebudeš,“ připustil David.

„Ani na vás si nebudu pamatovat, pane?“

„Ani na mne,“ pokrčil David rameny.

„To je ale divné, pane. Já bych si vás chtěl pamatovat.“

„Naštěstí mám takový plán...“

(konec ukázky)